

Uitgangspunten en uitwerking transformatie Clarissenklooster Eindhoven

Functie: luxe hotel en restaurant

- Luxe hotel gehuisvest in voormalig klooster is aanvulling voor hotelsector regio Eindhoven, zoals bevestigd door de gemeente Eindhoven d.d. 20 november 2018.
- Voordelen hotel- en restaurantfunctie voor klooster:
 - o Gebouw en tuin worden publiek toegankelijk waardoor iedereen het ensemble (typologie van het slotklooster), het interieur en de historie kan beleven.
 - o Historische functie moestuin blijft behouden en wordt gebruikt voor nieuwe functie: restaurant. Het zelfvoorzienende karakter van de moestuin blijft intact.
 - o Gebouw, tuin en kloostermuur worden kwalitatief verbeterd tot het huidige niveau (qua regelgeving / normen op het gebied van bouw- en installatietechniek) en daarna goed onderhouden en bijgehouden. Aanpassingen in het verleden die afbreuk doen aan het historisch karakter (bijvoorbeeld lift) worden ingepast in kenmerkende vormgeving.
 - o Transformatie is een duurzame ingreep, er blijft immers veel materiaal behouden door de intelligente wijze van inpassing van het programma.
 - o Het ensemble is een karakteristiek onderdeel van de Genneper Parken en blijft behouden.
- Ruimte voor werknemers met afstand tot de arbeidsmarkt (onderhoud tuin, gebouw etc.)

Locatie nieuwbouw

Kwaliteiten

- a. Rijksmonumenten: het klooster, de kloostertuin en de kloostermuur.
- b. Het ensemble bestaat uit een helder, solitair, rechthoekig volume, enigszins excentrisch op de plot, gelegen in het groen.
- c. Het groen is omzoomd door de kloostermuur, die de richting van het landschap volgt (Dommel, gracht). De muur takt op twee plekken aan op het klooster.
- d. Er is sprake van een herkenbare oorspronkelijke driedeling van de tuinen:
 - a. De publieke presentatietuin die duidelijk is afgebakend door de kloostermuur en het klooster.
 - b. De sier- / devotietuin is wezenlijk onderdeel van het religieus erfgoed (bij gebruik).
 - c. De nuts- / productietuin is t.b.v. de zelfvoorzienendheid van het klooster. De zusters wilden deze tuin zo groot mogelijk met een optimale bezonning.
- e. Op en om het terrein zijn een aantal monumentale / waardevolle bomen aanwezig, deze maken deel uit van de basiskwaliteit van het gebied.
- f. Het ensemble ligt aan de noord- en westzijde verborgen achter de dichte begroeiing / bos aan de Boutenslaan en de Claralaan. Sporadisch is een fragment zichtbaar (bijvoorbeeld haaks op entree / brug).
- g. Vanuit de groene kamers van de Genneper Parken is het ensemble op een beperkt aantal plekken zichtbaar. Vanaf de Genneper Watermolen is deze beleving maximaal: hier zie je in 1 oogopslag de Dommel, de kloostermuur, het klooster, de kapel, het groen van de kloostertuin en omliggende groen.

Vanuit stedenbouw & landschap

- a. Uitgangspunt is het behouden van het solitair karakter van een gebouw in haar groene omgeving -> vrijstaand en op gepaste afstand.
- b. Behouden monumentale bomen -> onderdeel landschap en tuin -> geen bebouwing in voortuin en sier- / devotietuin.

- c. Ensemblewerking (klooster, kapel en muur) duidelijk zichtbaar vanaf enkele groene kamers vanuit de Genneper Parken. De maximale beleving is vanuit het standpunt vanuit de richting Genneper Watermolen. Hierbij ervaar je in één oogopslag de Dommel, het groen, de kloostermuur, het klooster, de kapel en de tuin. Vanuit de Boutenslaan en Claralaan is het ensemble niet beleefbaar en ervaar je slechts een fragment.

Vanuit erfgoed

- a. Herkenbaarheid en behoud kloostertypologie (slotklooster), klooster omgeven door groen -> nieuwbouw vrijstaand.
- b. Respecteren oorspronkelijke indeling / zonering tuin:
 - a. Voortuin met statig karakter: niet in bouwen, dit is representatieve tuin van het klooster (ontvangst).
 - b. Sier- / devotietuin: niet in bouwen, (religieus en gebruiks-) onderdeel van klooster (mediteren).
 - c. Nuts- / productietuin: t.b.v. "nut", het voortbestaan en de zelfvoorzienendheid van het klooster. Zoals nutstuin essentieel was voor de zelfvoorzienendheid van het klooster door de moestuin, is de nutstuin voor het hotel / restaurant essentieel voor het behalen van de minimale capaciteit van het hotel.
 - i. Oostzijde: aanwezigheid relict Rapelenburg (andere tijdslaag) + ensemblewerking vanuit Genneper Parken niet meer zichtbaar.
 - ii. Westzijde (Claralaan): tegen besloten groen -> meest logische plek.

Hoofdvolume en complex

Kwaliteiten hoofdvolume

- a. Klooster helder volume (rechthoekig, twee bouwlagen met kap), carré vorm, enigszins excentrisch gelegen op groot groen terrein (grotere nutstuin).
- b. Kloostermuur is meer landschappelijk element -> volgt de Dommel en de (later aangelegde) gracht, waardoor meer onderdeel van de omgeving.
- c. Kleinschalige variëteit door excentrisch geplaatste subvolumes (kapel, entrees), wisselende beëindigingen.

Opnemen richtingen en zichtlijnen vanuit het gebied

- a. Opnemen twee richtingen van kloostermuur: verbonden en onderdeel van kloostermuur + markering bestaande begrenzing kloostercomplex. Hiermee onderdeel van ensemble, wel zichtbaar nieuw element.
- b. Zichtlijn vanaf watermolen / Genneper Parken naar kapel (religieus hoogtepunt) wordt begeleid door nieuwbouw waardoor sterke beleving ensemble: klooster met kapel, muur en achterliggend groen.
- c. Zichtlijn vanaf bestaande brug -> gebouw richt zich naar bezoeker (doet bestaand gebouw ook, wel op andere manier). In één oogopslag alle entrees te zien: overzichtelijk.

Hoofdvolume

- a. In de hoek, gekoppeld aan kloostermuur, onderdeel van (nieuw) ensemble. Richting gerelateerd aan omgeving en functie. Maximaal behoud productietuin met optimale bezonning (destijds ook wens van zusters) voor moestuin en terras.
- b. Nestelt zich tegen hoge, dichte groen / bos, waardoor onderdeel van de natuur, wordt accent in het groen. Bescheiden en nederig, houdt zich op de achtergrond.

- c. Heldere vorm en compact volume, goed geproportioneerd (valt niet weg tegen de kloostermuur en is niet overheersend aanwezig) -> bescheiden in vorm en positionering. Met korte, hogere gevels. Hierdoor groot deel kloostermuur in het zicht en groot deel nutstuin behouden.
- d. Haakse hoek aan zijde klooster -> refererend aan klooster. Scherpe hoek markeert afwijkende vorm en volgt / begeleidt zichtlijn vanaf de molen. Wijkende vormen zijn afgeleide van vorm kloostermuur.
- e. Nieuwbouw op voldoende afstand van klooster.

Monumentale / waardevolle bomen

De aanwezige monumentale / waardevolle bomen blijven behouden en maken onderdeel uit van de basiskwaliteit van de groene omgeving.

De meeste bomen bevinden zich in en nabij de kloostermuur van de sier- / devotietuin. In dit gebied verandert niets (geen nieuwbouw of overige wijzingen).

Er wordt geen uitbundige verlichting toegepast die nadelig zou kunnen werken voor de dieren die de dichte begroeiing als leefgebied hebben. Aandacht wordt besteed aan de richting, de verlichtingssterkte en tijden van de verlichting. Een en ander zal in overleg worden afgestemd met onder andere Trefpunt Groen.

Visie

Behoud van de karakteristiek en kwaliteiten van het bestaande ensemble en de typologie van het slotklooster. Dit door het toevoegen van een nieuwe tijdslaag die als zodanig ook herkenbaar is.

De nieuwbouw is een compact vrijstaand gebouw op gepaste afstand met een eigen identiteit dat een bescheiden accent vormt in het ensemble.